

Załącznik
do Zarządzenia Nr 16/2013
Wójta Gminy Szczytniki
z dnia 21 marca 2013 r.
w sprawie zasad opracowania
Planu Obrony Cywilnej Gminy.

**WYTYCZNE
WÓJTA GMINY SZCZYJNIKI
DOTYCZĄCE OPRACOWANIA PLANU OBRONY CYWILNEJ GMINY ORAZ KART
REALIZACJI ZADAŃ OBRONY CYWILNEJ JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH**

W związku z utratą mocy wytycznych Wojewody Wielkopolskiego – Szefa Obrony Cywilnej Województwa z dnia 12 kwietnia 2005 r. w sprawie opracowania planów obrony cywilnej powiatów i gmin i wytycznych Starosty Kaliskiego – Szefa Obrony Cywilnej Powiatu z dnia 05 maja 2005 r. w sprawie opracowania planów obrony cywilnej, wydaje się do stosowania niniejsze wytyczne.

1. Plan obrony cywilnej opracowuje się w celu ustalenia i przygotowania sposobu realizacji zadań obrony cywilnej na okres zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.
2. Plan Obrony Cywilnej wykonywany jest przez Urząd Gminy w Szczytnikach aparat pomocniczy Szefa Obrony Cywilnej Gminy - Wójta, według wzoru określonego w załączniku Nr 1 do wytycznych (proponowana struktura i treść planu).
3. Instytucje państwowe, przedsiębiorcy i inne jednostki organizacyjne oraz społeczne, organizacje ratownicze, przewidziane do przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej, o których mowa w § 3 pkt 24 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850), opracowują karty realizacji zadań obrony cywilnej, według ustaleń Wójta
4. Wzór karty realizacji zadań obrony cywilnej przedstawia załącznik nr 2 do wytycznych.
5. Plan obrony cywilnej Gminy opracowuje inspektor ds. obronnych przy udziale zespołu powołanego z kierowników referatów Urzędu Gminy oraz kierowników podległych jednostek organizacyjnych.
6. Za opracowanie karty realizacji zadań obrony cywilnej odpowiadają kierownicy jednostek organizacyjnych, o których mowa w pkt 3. oraz zespół następującym składzie:
  - Mirosław Kowalski - inspektor ds. obronnych Urzędu Gminy,
  - Małgorzata Bloch – Skarbnik Gminy,
  - Elżbieta Biernat - Kierownik Referatu Urzędu Gminy,
  - Grażyna -Kuchnicka – Kierownik Referatu Urzędu Gminy
  - Dorota Marucha - Kierownik Referatu Urzędu gminy
  - Danuta Kupaj – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnikach,
  - Marek Sobański – Kierownik Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej,
  - dyrektorzy Zespołów Szkół,
  - a) w celu prawidłowego opracowania planu przez powołany zespół, wyznacza się kierującego zespołem w osobie inspektora ds. obronnych Urzędu Gminy.
  - b) w celu prawidłowej realizacji zadań w/w Zespołu Wójt może z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zespołu zapraszać do udziału w pracach zespołu osoby inne niż w/w.
8. Stosowanie do zawartych w nim informacji Plan Obrony Cywilnej Gminy jest planem jawnym.

9. Szef Obrony Cywilnej Gminy określa zadania obrony cywilnej realizowane przez jednostki organizacyjne, o których mowa w pkt 3, przekazuje do opracowania wzór karty realizacji zadania obrony cywilnej oraz opracowuje zestawienia zadań obrony cywilnej realizowanych przez te jednostki organizacyjne, według wzoru określonego w załączniku Nr 3 do wytycznych.
10. Inspektor ds. obronnych opracuje i przekaze do opracowania wzór karty realizacji zadania obrony cywilnej oraz opracuje zestawienie zadań obrony cywilnej realizowanych przez te jednostki organizacyjne, według wzoru określonego w załączniku 3 do wytycznych.
11. Plan ewakuacji III stopnia ludności, zwierząt i mienia na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny, wykonany zgodnie z postanowieniami wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 17 października 2008 r. w sprawie zasad planowania ewakuacji, jest elementem składowym planu obrony cywilnej gminy.
- a) Plan Obrony Cywilnej Gminy podpisuje – Szef Obrony Cywilnej Gminy
b) Kartę realizacji zadania obrony cywilnej jednostki organizacyjnej, o której mowa w pkt 3 – kierownik tej jednostki.
12. Plan Obrony Cywilnej Gminy, przed zatwierdzeniem, wymaga uzgodnienia z nadrzędnym organem obrony cywilnej Szefem Obrony Cywilnej Powiatu w terminie do dnia 30 czerwca 2013 r. . oraz innymi organami i podmiotami, tylko w części ich dotyczącej.
13. Karta realizacji zadania obrony cywilnej, o której mowa w pkt 3, podlega uzgodnienia z Szefem Obrony Cywilnej Gminy.
14. Plan Obrony Cywilnej Gminy podlega bieżącej aktualizacji, nie rzadziej jednak niż co dwa lata. Fakt dokonania aktualizacji oraz jej zakres odnotowuje się w rejestrze zmian. W przypadku zmian obejmujących więcej niż 50 % danych w dokumencie wykonuje się nowy plan.
15. Plan Obrony Cywilnej Gminy składa się z:
- a) planu głównego
b) procedur postępowania oraz kart realizacji zadań obrony cywilnej
c) załączników funkcjonalnych, których liczba i rodzaj zależą od organu sporządzającego
d) informacji uzupełniających
e) innych dokumentów, według decyzji organu sporządzającego plan.
16. Szczegółowa treść Planu Obrony Cywilnej Gminy powinna być adekwatna do specyfiki Gminy Szczytniki.
17. Plan Obrony Cywilnej Gminy powinien odwoływać się do informacji zawartych w planie zarządzania kryzysowego, o którym mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590 z późn. zm.) i być powiązany w zakresie danych rzeczowo – materiałowych i osobowych oraz informacji zawartych w Planie Operacyjnym Funkcjonowania Gminy w warunkach zewnętrznego zagrożenia i w czasie wojny.
18. Proponowana struktura Planu Obrony Cywilnej Gminy w swojej konstrukcji zbliżona jest do struktury Planu Zarządzania Kryzysowego, co umożliwi integrację obu planów, bez powielania treści zawartych w planie zarządzania kryzysowego. Plan Obrony Cywilnej Gminy powinien być uzupełnieniem Planu Zarządzania Kryzysowego i określać realizację zadań na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny oraz zgodny z informacjami zawartymi w Planie Operacyjnego Funkcjonowania Gminy w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Nie należy powielać danych i procedur ujętych w innych planach (np. Plan Ewakuacji I i II stopnia, Plan Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego sytuacji kryzysowych).
19. Plan Obrony Cywilnej Gminy opracowywany jest w formie:
- a) dokumentów opisowych i aplikacji komputerowych, pozwalających na zbieranie i przetwarzanie danych niezbędnych do Planu Obrony Cywilnej Gminy

b) dokumentów graficznych – map, planów, szkiców, i aplikacji komputerowych pozwalających zbierać, przetwarzać i wizualizować dane graficzne.

20. do Planu Obrony Cywilnej Gminy stosuje się mapy w skali 1:25 000 (1:10 000).

STRUKTURA PLANU OBRONY CYWILNEJ

W skład Planu Obrony Cywilnej Gminy wchodzi następujące elementy:

1. Plan główny zawierający:

1) Zarządzenie wprowadzające Plan Obrony Cywilnej Gminy podpisane przez Wójta Gminy – Szefa Obrony Cywilnej Gminy,

2. Arkusz uzgodnień

3. Rejestr zmian

4) Wnioski z oceny zagrożenia czasu pokoju oraz charakterystykę zagrożeń na wypadek zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Przy formułowaniu oceny zagrożenia – wniosków pod kątem uruchomienia działań i funkcjonowania struktur obrony cywilnej, należy dokonać analizy zagrożeń ujętych w:

a. katalogu zagrożeń z Planu Zarządzania Kryzysowego – dotyczy to będzie przede wszystkim zagrożeń czasu „P” i kryzysu,

b. oceny zagrożeń z Planu Operacyjnego Funkcjonowania Gminy – dotyczy zagrożeń czasu „W”,

c, układ i formę sporządzania „Oceny zagrożeń – wniosków”, proponuje się przyjąć jak w „starym” planie obrony cywilnej.

5) Zadania i obowiązki osób oraz podmiotów, którym powierzono realizację zadań obrony cywilnej, a także zestawienie zadań obrony cywilnej realizowanych przez jednostki organizacyjne na terenie Gminy,

a. zadania i obowiązki osób funkcjonujących Gminnego Zespołu Zarządzenia Kryzysowego,

b. zadania i obowiązki podmiotów, którym powierzono realizację zadań obrony cywilnej (osoby cywilne, osoby prawne lub ułomne osoby prawne, prowadzące działalność gospodarczą czyli wytwórczą, w tym rolniczą, handlową lub usługową,

c. zadania i obowiązki instytucji państwowych,

d. zadania i obowiązki przedsiębiorców,

e. zadania i obowiązki innych jednostek organizacyjnych,

f. zadania i obowiązki społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na danym terenie, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej.

6) Charakterystykę struktur organizacyjnych i zasobów oraz analizę możliwości ich wykorzystania (schemat):

a) struktury organizacyjne,

b) zasoby,

7) Ogólną koncepcję działania w okresie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny;

a. uaktualnienie planów obrony cywilnej

b. uruchomienie Punktów Ostrzegania i Alarmowania,

c. sprawdzenie łączności w sieci wojewody i starosty,

d. gromadzenie zasobów obrony cywilnej,

e. sprawdzenie gotowości urządzeń specjalnych (przewidzieć rozwinięcie na czas „W”),

f. powołanie i szkolenie formacji obrony cywilnej – świadczenia,

g. prowadzenie działań ratunkowych,

h. przygotowanie budowli ochronnych,

i. ewakuacja ludności, zwierząt i mienia,

- j. prowadzenie zabiegów specjalnych (tworzenie wg potrzeb),
- k. rozwinięcie zastępczego miejsca szpitalnego (ZMSz),

8) Terminy i tryb aktualizacji planu;

- a. aktualizację należy dokonywać nie rzadziej niż co dwa lata oraz każdorazowo, jeśli zostają zmienione dane mające wpływ na realizację zadań ujętych w planie – zasada ta dotyczy również załączników,
- b. konieczność aktualizacji planu powinna wynikać z kilku podstawowych czynników:
  - zmiana struktury zagrożeń na terenie gminy (powstanie nowych, związanych m.in. z inwestycjami),
  - powstanie lub likwidacja podmiotów, organizacji czy formacji obrony cywilnej na terenie gminy i zmiany w ich zasobach ludzkich czy sprzętowych,
  - innych – istotnych z punktu widzenia funkcjonalności planu – zmian zachodzących na terenie gminy,
- c. wszystkie aktualizacje planu muszą zostać odnotowane w rejestrze zmian.

9) Inne

- a) zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formir siatki bezpieczeństwa z planu ZK,
- b) zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych w czasie pokoju – z planu ZK,
- c) sposoby realizacji zadań obrony cywilnej,

2. Procedury postępowania.

- 1. Procedury powinny być związane z podnoszeniem gotowości obronnej i odnosić się głównie do czasu zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny:
  - a. stany gotowości obronnej państwa,
  - b. przedsięwzięcia w zakresie osiągnięcia gotowości obronnej gminy:
    - w stanie stałej gotowości obronnej państwa,
    - w stanie gotowości obronnej państwa czasu kryzysu,
    - w stanie gotowości obronnej państwa czasu wojny,
  - c. czasy rozwinięcia formacji obrony cywilnej,
  - d. harmonogram osiągnięcia gotowości obrony cywilnej.

2) Inne według decyzji Wójta

3. Załączniki funkcjonalne określające:

- 1) Monitorowanie zagrożeń, ostrzeganie i alarmowanie, w tym informowanie ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania:
  - a. w zakresie monitorowania zagrożeń, ostrzeganie i alarmowania:
    - definicja ostrzeganie i alarmowania,
    - rodzaje alarmów oraz sygnały alarmowe, komunikaty ostrzegawcze z rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie systemów wykrywania skażeń i właściwości organów w tych sprawach z dnia 16 października 2006 r. (Dz. U. Nr 191, poz. 1415),
    - wykaz syren wraz z systemami sterowania oraz innych urządzeń – mobilne, pojazdy z megafonami itp.,
    - ogólny schemat systemu monitorowania, ostrzeganie i alarmowania w gminie,
    - wykaz FOC wykrywania i alarmowania w gminie,
    - zadania w zakresie monitorowania, wykrywania realizowane przez system na terenie gminy, zakres i zasady sporządzania meldunków,
  - b. w zakresie informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania:
    - komunikaty ostrzegawcze z rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie systemów wykrywania skażeń i właściwości organów w tych sprawach z dnia 16 października 2006 r. (Dz. U. Nr 191, poz. 1415),
    - szablony innych komunikatów służących informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania nie ujęte w w/w rozporządzeniu, a opracowane przez gminę,
    - wykaz podpisanych porozumień z środkami masowego przekazu (telewizja, radio, prasa),
    - krótki ogólny opis zachowania się ludności (sposobach postępowania) w przypadku wydania

ostrzeżenia lub ogłoszenia alarmu o zagrożeniach.

2) Kierowanie i łączność:

- a. wykaz FOC przeznaczonych do wykonywania zadań utrzymywania łączności,
- b. wykaz danych teleadresowych uczestników procesów kierowania na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny:
  - użytkownicy w Sieci Łączności Radiowej Starosty – kryptonimy,
  - użytkownicy w Sieci Łączności Radiowej Gminy – kryptonimy,
  - wykaz danych służb, inspekcji i straży – policji, straż pożarna, wojsko, nadzór budowlany, weterynaria, inspekcja sanitarna itp.,
  - wykaz osób „funkcyjnych” wraz z adresami, numerami telefonów stacjonarnych i komórkowych, numerami faksów, adresami poczty elektronicznej, kryptonimami radiowymi, imionami i nazwiskami osób do kontaktów (o ile to możliwe również ich dane do kontaktu).

3) Ewakuację ludności, zwierząt i mienia na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny – Plan Ewakuacji III stopnia (po opracowaniu przez Starostwo Powiatowe).

4) Opiekę medyczną, pomoc społeczną oraz pomoc psychologiczną i religijną:

- a. wykaz placówek służby zdrowia przygotowanych do udzielenia pomocy przedmedycznej i udzielenia kwalifikowanej pomocy medycznej,
- b. przygotowanie i utrzymanie potrzebnych liczb zastępczych miejsc szpitalnych dla poszkodowanej ludności (Plan Rozwinięcia Łóżek Szpitalnych na okres wojny, wykaz i liczba rozwijanych zastępczych miejsc szpitalnych w gminie),
- c. przygotowane i utrzymywane zapasy sprzętu medycznego i lekarstw,
- d. możliwość korzystania – na życzenie poszkodowanej ludności, szczególnie osób ciężko rannych i chorych opieki i posługi religijnej, udzielanej przez duchownych odpowiednich wyznań.

5) Odkazanie i inne podobne działania ochronne:

- a. informacje ogólne (rodzaje: dekontaminacja, odkazanie, dezaktywacja, dezynfekcja),
- b. zasady i sposób prowadzenia (opisać, jakie rodzaje, gdzie, czym i w jaki sposób prowadzić),
- c. wykaz obiektów i urządzeń do prowadzenia (wyszczególnić obiekty i urządzenia, umiejscowienie współrzędne UTM oraz opisać możliwości),
- d. zestawienie urządzeń do likwidacji skażeń i ich możliwości oraz stan obsługi w gminie.

6) Przygotowanie i organizowanie budowli ochronnych:

- a.. planowane budowle ochronne:
  - budowa ukryć w umocnionych podpiwniczeniach budynków,
  - przystosowanie pomieszczeń innych budowli na ukrycia.

7) Obsługę środków zaciemnienia:

- a. w jaki sposób będzie realizowane zaciemnienie i wygaszanie planowane i przygotowane w czasie pokoju, a realizowane w okresie wojny?:
  - wygaszanie oświetlenia zewnętrznego lub dostosowanie go do użytkowania w warunkach zaciemnienia,
  - zaciemnianie wnętrza, otworów okiennych i drzwi,
  - odpowiednie dostosowanie pojazdów mechanicznych,
  - odpowiednie dostosowanie podświetlanych znaków na szlakach drogowych, kolejowych i wodnych,
  - uruchamianie w miejscach publicznych kierunkowych oświetleń komunikacyjnych.

8) Ratownictwo:

- a. ratowanie i udzielanie pomocy ludności poszkodowanej:
  - KM PSP,
  - OSP,
  - Komenda Miejska Policji,
  - NZOZ
  - Formacje Obrony Cywilnej,

- GOPS,
- Pogotowia (ratunkowe, gazowe, energetyczne, wodno – kanalizacyjne, ciepłownicze),
- jednostki organizacyjne podległe Wójtowi Gminy.

9) Walkę z pożarami:

- a. pododdziały przeciwpożarowe, (oparte głównie na strukturach ochotniczych straży pożarnych w gminie) przewidziane do prowadzenia prac gaśniczo – ratunkowych,
- b. udział KM Państwowej Straży Pożarnej (na poziomach administracji),
- c. Formacje Obrony Cywilnej przewidziane do prowadzenia prac gaśniczo – ratunkowych,
- d. wykonywanie pomocniczych działań gaśniczo – ratowniczych:
  - ewakuacja osób zagrożonych i poszkodowanych oraz mienia z obiektów i rejonów objętych - akcją gaśniczo – ratunkową,
  - udzielanie poszkodowanym pomocy przedmedycznej,
  - utrzymanie porządku w rejonach akcji gaśniczej,
  - prowadzenie niezbędnych prac zabezpieczających, wyburzeniowych i rozbiórkowych.

10) Wykrywanie i oznaczanie stref niebezpiecznych:

- a. informacje ogólne (definicja strefy niebezpiecznej, zasady i sposób oznaczania),
- b. wykaz obiektów stwarzających zagrożenie (rodzaje obiektów, charakterystyka, umiejscowienie współrzędne),
- c. możliwości w zakresie wykrywania skażeń chemicznych i oznaczanie strefy (jakie możliwości, zaangażowane podmioty, zasady pomiaru),
- d. możliwości w zakresie wykrywania skażeń biologicznych i oznaczanie strefy (jakie możliwości, zaangażowane podmioty, zasady pomiaru),
- e. możliwości w zakresie wykrywania skażeń promieniotwórczych i oznaczanie strefy (jakie możliwości, zaangażowane podmioty, zasady pomiaru).

11) Dostarczanie doraźnych pomieszczeń i zaopatrzenia:

- a. organizowanie doraźnych pomieszczeń, lokali zastępczych i zaopatrzenia dla poszkodowanej lub ewakuowanej ludności (np. świetlice, remizy OSP, sale gimnastyczne, obiekty szkolne),
- b. pomoc w gromadzeniu środków żywnościowych, leków, odzieży i innych rzeczy potrzebnych do przetrwania,
- c. wykaz publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę, .

12) Doraźne przywrócenie działania niezbędnych służb użyteczności publicznej:

- a. zakres i forma pomocy, której powinny udzielić Formacje Obrony Cywilnej do wsparcia służb profesjonalnych zapewniających działanie energetyki, łączności a także komunikacji i zaopatrzenia ludności w środki niezbędne do przetrwania,
- b. Formacje Obrony Cywilnej przeznaczone do wykonywania zadań specjalnych:
  - pierwszej pomocy przedmedycznej,
  - przeciwpożarowe,
  - porządkowo – ochronne,
  - łączności,
  - zaopatrzenia,
  - wykrywania i alarmowania,
  - ochrony produktów żywnościowych,

13) Doraźne grzebanie zmarłych:

- a. Formacje Obrony Cywilnej przewidywane do wykonywania czynności związanych z grzebaniem zmarłych pod nadzorem odpowiednich służb sanitarnych (wyłącznie w przypadku zgonów lub dużej liczby zabitych, w celu zapobieżenia epidemii, bądź ograniczenia możliwości jej rozprzestrzeniania się),
- b. określenie miejsc przewidywanych do grzebania zmarłych (istniejące cmentarze w czasie pokoju).

14) Pomoc w ratowaniu dóbr niezbędnych dla przetrwania:

- a. określenie minimalnego zapasu żywności i dóbr, gwarantujących przeżycie ludności oraz

funkcjonowanie Gminy,

b. zaplanowane, gromadzenie i rozśrodkowaniu zasobów z uwzględnieniem zasobów utrzymywanych w gospodarstwach domowych,

c. sposób ratowania zasobów przed zniszczeniem lub skażeniami w przypadku wystąpienia zagrożeń,

d. pomoc w zabezpieczeniu:

- zabytków,

- urządzeń użyteczności publicznej, niezbędnych do przetrwania ludności oraz funkcjonowania Gminy, takie jak urządzenia energetyczne, ciepłownicze, wodno – kanalizacyjne i im podobne,

- dokumentacji szczególnie ważnej ze względu na interes państwa.

15) Doraźną pomoc dla przywrócenia i utrzymania porządku w strefach dotkniętych klęskami:

a. organizuje się ją w celu zapewnienia bezpieczeństwa obywateli i ochrony mienia w rejonach prowadzenia akcji ratunkowych, podczas ewakuacji ludności, a także w czasie jej przebywania w budowlach ochronnych,

b. za realizację powyższego zadania odpowiadają właściwe organy odpowiedzialne za utrzymanie porządku publicznego, zwłaszcza organy policji i wojska.

16) Dodatkowe rodzaje działalności, niezbędne dla wypełnienia któregoś z zadań wyżej wymienionych, w tym planowanie i prace organizacyjne.

4. Informacje uzupełniające – stanowią zbiór niezbędnych danych potrzebnych do planowania i podejmowania decyzji oraz kierowania działaniami takie jak – mapy, schematy, dane informatyczne, zestawienia, itp.:

1) mapy, schematy, dane informatyczne, zestawienia, itp., które nie zostały ujęte w planie głównym i załącznikach funkcjonalnych, a są niezbędne do planowania i podejmowania decyzji oraz kierowania działaniami przez Wójta Gminy.

2) karty tożsamości dla stałego cywilnego personelu medycznego i duchowego.

3) karty tożsamości dla tymczasowego cywilnego personelu medycznego i duchowego.

4) karty tożsamości personelu obrony cywilnej.

5) międzynarodowe znaki rozpoznawcze i specjalne.

UZASADNIENIE

Obecna struktura i treść planów obrony cywilnej nie przystają do istniejących realiów i nie odpowiadają wyzwaniom w zakresie ochrony ludności.

Celem „nowego” planu jest zapewnienie systemowego, skoordynowanego i efektywnego działania w sytuacji zagrożeń, niezależnie od ich przyczyny oraz ustalenie zasad i procedur udzielania pomocy przez szczebel wyższy. Plan powinien umożliwić sprawne osiągnięcie gotowości do realizacji skutecznej ochrony ludności w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.

Specyfiką sporządzania Planu Obrony Cywilnej Gminy jest zróżnicowana (np. struktura organizacyjna, występujące zagrożenia, charakterystyka obszaru, realizowane zadania, możliwości finansowe i inne), stąd też treść planów się różni.

Wójt Gminy reaguje jako pierwszy po wystąpieniu zagrożenia. Jednak w razie potrzeby może uzyskać pomoc od wyższych szczebli administracji. Plan gminny głównie powinien koncentrować się na przedsięwzięciach podstawowych dla ochrony ludności, a więc ostrzeganiu i alarmowaniu o niebezpieczeństwach (w tym sposobach zachowania się) oraz ewakuacji i możliwości zapewnienia miejsc czasowego pobytu dla ewakuowanych, a także zapewnieniu im pomocy (społecznej, psychologicznej, religijnej, itp.).

Plany ponad elementy wskazane wyżej, powinny uwzględniać wykorzystanie posiadanych sił i środków ratowniczych. Uwzględnić udzielenie pomocy innym gminom, gdy ich możliwości reagowania okażą się niewystarczające, same reagować (w określonych przypadkach) oraz współdziałać ze szczeblem powiatowym, wtedy gdy pomoc tego szczebla jest niezbędna.

Przyjęta treść planu na poszczególnych szczeblach powinna umożliwić wzmocnienie potencjału niższego szczebla administracji, skupić się na zagadnieniach przekraczających możliwości reagowania tego szczebla i nie powodować tzw. „wyręczania” oraz powielania danych i procedur. Należy przyjąć zasadę, że im wyższy szczebel tym mniej kierowania, a więcej koordynowania. Plan powinien uwzględniać specyfikę danej jednostki organizacyjnej, a procedury działania winny być uzgodnione ze szczeblem nadrzędnym.

W wytycznych określono ogólną strukturę Planu Obrony Cywilnej Gminy. Określenie zbyt szczegółowej i sztywnej struktury może spowodować, że na wszystkich szczeblach (jednostkach organizacyjnych) treść Planu Obrony Cywilnej będzie jednakowa i powielana, pozbawiona indywidualnych cech (te same treści w planie gminy). Struktura zawiera ogólny układ planu, pozwalający dostosować jego treść do potrzeb i możliwości Gminy i przyjęcia rozwiązań. Ponadto proces planowania na każdym ze szczebli wymaga zaangażowania pełnego przekroju organizacji i instytucji zaangażowanych w działania związane z realizacją zadań ochrony ludności (w tym m. in. służb, straży, organizacji pozarządowych oraz lokalnych).

Plan główny przeznaczony jest przede wszystkim dla pracowników Urzędu Gminy oraz koordynatorów zadań funkcyjnych. Zawiera on omówienie zasad organizacji działania. Określa koncepcję działania oraz przydziela obowiązki realizacji określonych zadań, w tym obowiązek opracowania standardowych procedur operacyjnych.

Załączniki funkcjonalne przeznaczone są dla instytucji koordynującej wykonanie określonego zadania i instytucji współdziałającej. Natomiast wszystkie podmioty realizujące zadania w ramach poszczególnych załączników funkcjonalnych powinny posiadać karty realizacji zadań służące głównie dla ich potrzeb. Każdy z nich skupia uwagę na jednej z ważnych funkcji. Rodzaje załączników mogą być różne, zależy to od potrzeb, możliwości i organizacji. Główną troskę skierowano aby uwzględnić wszystkie ważne zadania.

Informacje uzupełniające, to istotne dane o konkretnych zagrożeniach, potrzebne do wykonania określonego zadania. Są one przygotowywane jeżeli wymagają tego przepisy lub istnieje taka potrzeba i załącza się je do planu. Mogą one mieć postać map, harmonogramów, zestawień sił i środków, różnego rodzaju baz danych, itp.

Plan Obrony Cywilnej Gminy jest opracowywany przez zespół powołany zarządzeniem przez Szefa Obrony Cywilnej Gminy - Wójta. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele zaangażowani w realizację zadań obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Proponowana struktura planu obrony cywilnej w swojej konstrukcji zbliżona jest do struktury planu zarządzania kryzysowego, co umożliwi integrację obu planów, bez powielania treści zawartych w Planie Zarządzania Kryzysowego Gminy. Plan Obrony Cywilnej powinien być uzupełnieniem Planu Zarządzania Kryzysowego i określać realizację zadań na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.